

THAMNOPHISSEN DEEL IV: *THAMNOPHIS RADIX HAYDENI*.

Door: Jan van het Meer, Van Brakellaan 50, 1215 PK
Hilversum.

Inhoud: Verspreiding - Beschrijving - Het terrarium en de inrichting - De voeding -
Voortplanting - Slot.

VERSPREIDING

De *Thamnophis radix haydeni* komt voor in centraal Noord-Amerika, en wel in de staten Minnesota, west-Iowa en noordwest-Missouri, tot ten westen van de Rocky Mountains. (zie kaart 1)

BESCHRIJVING

De *Thamnophis radix haydeni* is een vrij grote thamnophissoort. Opnieuw zijn hier de vrouwtjes langer dan de mannetjes, respectievelijk 110 en 80 cm. De vrouwtjes zijn forser van bouw dan de veel slankere mannetjes, en hebben ook een kortere staart dan deze.

De kleur van de *Thamnophis radix haydeni* is geelgroen tot bruin met een geelwitte onderzijde. Zoals bij alle thamnophissoorten, hebben ook zij drie lengtestrepen. De crème tot gele strepen over de beide flanken lopen over de derde en vierde schubbenrij. De kleur van de rugstreep kan variëren van geel tot oranje. De *Thamnophis radix haydeni* heeft, rondom zijn lichaam, geteld van buikschub tot buikschub, 21 schubben.

HET TERRARIUM EN DE INRICHTING

Voor deze dieren heb ik een terrarium dat 130 cm lang is, 40 cm diep en 40 cm hoog. Over de gehele

Kaart 1. Verspreidingsgebied van *Thamnophis radix haydeni*.

lengte is een lichtkap aangebracht waarin bevestigd is een TL-balk van 25 Watt. Een kooldraadlamp van 60 Watt, die aangesloten is op een thermostaat, functioneert als warmtebron. De temperatuur is gedurende zes maanden boven in de bak 35°C, terwijl onder in het terrarium een temperatuur heerst van ongeveer 25°C. In oktober draai ik de temperatuur langzaam terug tot een kamertemperatuur van ongeveer 15°C, die dan in de maanden november tot februari zo blijft. In maart voer ik de temperatuur weer langzaam op, totdat ik de zomerwaarden weer bereikt heb. Op deze wijze geef ik de slangen een rustperiode, want in winterslaap laat ik ze nooit gaan. In de rustperiode houd ik de mannetjes- en vrouwtjesdieren van elkaar gescheiden, in maart zet ik ze vervolgens weer bij elkaar.

Ook de *Thamnophis radix haydeni* is een waterminnende slang, en bijgevolg heeft het terrarium een grote waterbak van 40 cm lang, 20 cm breed en 10 cm hoog. De grondbedekking bestaat uit turfmo!m. Het geheel wordt verder aangekleed met wat boomstronken en takken om de slangen in te laten klimmen; op het hoogste punt daarvan heb ik een stuk boomschors aangebracht om de dieren de gelegenheid te geven onder de kooldraadlamp wat te zonnen.

Schuilgelegenheid hebben de slangen in de vorm van een bakje van 35 cm lang, 10 cm breed en 5 cm hoog met daarop een deksel waarin een gat is geboord. Het bakje is voor de helft gevuld met zaagsel. Het wordt 's avonds, als het licht door middel van een tijdschakelaar uitgaat, door de thamnophissen graag gebruikt als schuilplaats, vooral door de vrouwen.

In de bak heb ik kunststof planten aangebracht. Echte planten gaan, dat is mijn ervaring, snel dood, zowel vanwege de warmte in het terrarium, als vanwege de klimcapriolen van de thamnophissen erin.

De aankleding van het terrarium wordt gecompleteerd door enkele stukken lavasteen, die de slan-

gen graag gebruiken bij het vervellen.

DE VOEDING

Ik geef mijn slangen hoofdzakelijk spiering die ingespoten is met een vitaminepreparaat. Daarnaast krijgen de thamnophissen regenwormen en levende aasvisjes (vorentjes) die in hengelsportzaken te koop zijn. Sporadisch krijgen mijn dieren een paar reepjes lamshart, niet teveel, want het verteert moeilijker dan spiering. Kleine knaagdieren behoren ook tot hun voedselpakket.

Zelf voer ik mijn *Thamnophis radix haydeni* uit de hand. Het duurt echter wel even voordat ze hier aan gewend zijn.

DE VOORTPLANTING

Bij de paring van de *Thamnophis radix haydeni* spelen zich dezelfde taferelen af als bij de overige thamnophissoorten: het mannetje kruipt op de rug van het vrouwtje en omklemt met zijn staart die van het vrouwtje. Op deze manier probeert hij zijn cloaca op die van zijn partner te drukken in een poging zijn hemipenis in te brengen. Deze slangensoort paart zowel op de grond als in de takken.

Nemen ze de laatste variant, dan kan het wel eens gebeuren dat ze naar beneden vallen en elkaar moeten loslaten. Gewoonlijk ondernemen ze in de loop van de dag of avond een nieuwe paarparing.

Als de jongen geboren zijn, is het een heel karwei ze terug te vinden in het terrarium, daar ze zich overal verschuilen. De ongeveer 15 cm grote jongen haal ik altijd weg bij de ouderdieren, omdat het kan voorkomen dat ze anders door de ouderdieren worden opgegeten, iets wat overigens bij mijn slangen nog niet is voorgekomen naar ik meen.

Na een paar dagen beginnen ze te eten. Aanvankelijk voer ik ze regenwormen, omdat dit voedsel gemakkelijk geaccepteerd wordt. Daarna stap ik over op kleine spiering, nadat ik die met een vitamine-

preparaat heb ingespoten. De goede en slechte eters houd ik in het begin van elkaar gescheiden. Ik heb mijn jongen van deze soort nog nooit hoeven dwangvoederen.

TOT SLOT

De *Thamnophis radix haydeni* was bij mij erg agressief bij het eten, in tegenstelling tot mijn andere thamnophissoorten. Ik heb deze soort in 1986 van de hand gedaan.

De volgende keer komt de *Thamnophis radix butleri* aan de orde.